

USTAWA

z dnia 2016 r.

o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych

Art. 1. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1a w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) mała kasa – kasę, która spełnia następujące warunki:
 - a) suma aktywów bilansu kasy na koniec roku obrotowego nie przekraczała 20 mln zł,
 - b) średnioroczna liczba członków kasy w ostatnim roku obrotowym nie przekraczała 10 tys. osób.”;
- 2) w art. 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Kasy, z wyłączeniem małych kas, oraz Kasa Krajowa są uprawnione do wydawania pieniądza elektronicznego na rzecz członków kas, na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.”;
- 3) w art. 9a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Kasa, z wyłączeniem małej kasy, może, w drodze umowy agencyjnej, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu pośrednictwo w zawieraniu i zmianie umów o wykonywanie czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1. Umowę zawiera się w formie pisemnej.”;
- 4) art. 9b otrzymuje brzmienie:
„Art. 9b. Kasa, z wyłączeniem małej kasy, może w drodze umowy zawartej w formie pisemnej, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywanie czynności faktycznych związanych z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1. Przepisy art. 9a ust. 2–11 oraz przepisy wydane na podstawie art. 9h stosuje się odpowiednio.”;
- 5) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1158, 1259, 1311, 1830, 1854, 1864 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 996, 1177 i 1579.

„1. W kasie, z wyłączeniem małej kasy, działa w charakterze opiniodawczym komisja kredytowa.”;

- 6) po art. 29a dodaje się art. 29b w brzmieniu:

„Art. 29b. 1. Mała kasa udziela pożyczek i kredytów na okres nie dłuższy niż 3 lata.

2. Mała kasa może udzielać pożyczek i kredytów przeznaczonych na cele mieszkaniowe na okres nie dłuższy niż 5 lat.”;

- 7) w art. 60 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy:

„adekwatnie do stopnia skomplikowania prowadzonej przez kasy działalności oraz skali ryzyka występującego w działalności kas.”;

- 8) w art. 62 f dodaje się pkt 4-8 w brzmieniu:

„4. Kasa, która spełnia warunki określone w art. 1a pkt 5, jest obowiązana niezwłocznie pisemnie poinformować o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego oraz Kasę Krajową.

5. Kasa jest obowiązana corocznie, nie później niż do ostatniego dnia miesiąca następującego po zakończeniu roku obrotowego, pisemnie informować podmioty, o których mowa w ust. 1, o spełnianiu warunków uznania za małą kasę. Jednocześnie kasa informuje o zamiarze rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności, które będzie skutkowało niespełnianiem tych warunków.

6. Kasa traci status małej kasy jeżeli nie spełnia warunków, o których mowa w art. 1a pkt 5 lit. a lub b przez dwa kolejne lata obrotowe. W takim przypadku kasa dostosowuje swoją działalność do wymogów określonych w ustawie począwszy od kolejnego roku obrotowego.

7. Kasa traci status małej kasy począwszy od kolejnego roku obrotowego jeżeli przekroczenie limitów, o których mowa w art. 1a pkt. 5 lit. a lub b, wyniosło co najmniej 10%. Kasa jest obowiązana niezwłocznie pisemnie poinformować o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego oraz Kasę Krajową w terminie określonym w ust. 2.

8. Kasa spełniająca wymogi określone w art. 1a pkt 5, która nie wyraża woli posiadania statusu małej kasy w kolejnym roku obrotowym, jest obowiązana pisemnie poinformować o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego oraz Kasę Krajową.”;

- 9) w art. 63 po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Kasa Krajowa niezwłocznie zawiadamia Komisję Nadzoru Finansowego o wynikach czynności kontrolnych w kasach.”;

10) w art. 67 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Czynności podejmowane przez Komisję Nadzoru Finansowego w ramach nadzoru nad działalnością małych kas polegają na:

- 1) analizie wyników czynności kontrolnych podejmowanych przez Kasę Krajową na podstawie art. 63;
- 2) kontroli, o której mowa w art. 68 ust. 2.

3. W przypadku gdy Komisja Nadzoru Finansowego zidentyfikowałaby istotne nieprawidłowości w małej kasie lub Kasa Krajowa nie przeprowadziła czynności, o których mowa w ust. 2, lub nie przekazała wyników tych czynności zgodnie z art. 63 ust. 2c, Komisja Nadzoru Finansowego może, w ramach nadzoru nad działalnością małych kas, podjąć czynności, o których mowa w ust. 1.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Podstawowym celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 lipca 2015 r. Sygn. akt K 41/12.

I. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego

W dniu 31 lipca 2015 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 60 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450, dalej: ustawa o skok) w zakresie, w jakim nie ogranicza środków nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) nad działalnością małych kas, jest niezgodny z art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 58 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Tym samym Trybunał uznał, że na ustawodawcy ciążył konstytucyjny obowiązek zróżnicowania prawnych środków nadzorczych KNF, ze względu na zróżnicowaną wielkość kas i zasięg ich aktywności kredytowo-depozytowej. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ustawa o skok przewiduje środki nadzoru adekwatne do funkcjonowania kas o dużych rozmiarach. Natomiast w odniesieniu do małych kas, prowadzących działalność o ograniczonym zasięgu i których pozycja na rynku usług finansowych jest znacząco odmienna od kas dużych, należy ograniczyć część istniejących środków nadzorczych.

Kwestionowany przepis (art. 60 ustawy o skok) w zakresie wskazanym w sentencji orzeczenia utraci moc obowiązującą po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw, tj. z dniem 14 lutego 2017 r.

II. Projekt ustawy

Artykuł 1 wprowadza zmiany w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Pkt 1 wprowadza do słowniczka definicję małej kasy z uwagi na dalsze posługiwanie się tym pojęciem w projekcie ustawy oraz konieczność zróżnicowania prawnych środków nadzorczych KNF, ze względu na zróżnicowaną wielkość kas i zasięg ich aktywności kredytowo-depozytowej.

Rozważano możliwość wprowadzenia analogicznych rozwiązań również dla Banków Spółdzielczych, które poprzez zakres i formę prowadzonej przez siebie działalności, są bardzo zbliżone do spółdzielczych kas oszczędnościowo - kredytowych. Jednakże banki

spółdzielcze w odróżnieniu od skok, nie są wyłączone spod CRD IV/CRR, zatem zakres możliwego zróżnicowania środków nadzorczych jest ograniczony wyłącznie do obciążeń związanych z czynnościami inspekcyjnymi, czy realizowanymi ad hoc zapytaniem o dostarczenie danych dotyczących sektora bankowego. Nie ma natomiast możliwości wyłączenia banków spółdzielczych spod regulacji ostrożnościowych wynikających ze stosowanego bezpośrednio rozporządzenia CRR oraz przepisów krajowych stanowiących implementację przepisów unijnych. Nie ma również możliwości złagodzenia w stosunku do banków spółdzielczych, wymogów wynikających z tych przepisów.

W związku z powyższym maksymalny poziom sumy bilansowej kasy określono na poziomie mniejszym niż suma bilansowa najmniejszego banku spółdzielczego, tj. 20,28 mln zł (wg stanu na koniec kwietnia 2016 r.). Pozwoli to na uniknięcie sytuacji, w której część kas, w stosunku do których będą stosowane ograniczone środki nadzoru byłaby większa pod względem aktywów od małych banków spółdzielczych, objętych co do zasady takimi samymi wymogami regulacyjnymi jak inne banki.

W przepisie określono również średnioroczną liczbę członków kasy na poziomie 10 tys. osób.

Pkt 2 ogranicza możliwość wydawania przez małe kasy pieniądza elektronicznego. Zgodnie z przepisami ustawowymi pieniądz elektroniczny może być wydawany przez banki oraz kasy. W przypadku podmiotów nie będących bankami oraz kasami, zgodnie z ustawą o usługach płatniczych (dalej: UUP) wydawanie pieniądza elektronicznego oraz świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji pieniądza elektronicznego wymaga uzyskania zezwolenia KNF. Do wniosku o wydanie zezwolenia, stosuje się odpowiednio przepis art. 61 ust. 1 i przepisy wydane na podstawie art. 61 ust. 3 ustawy o usługach płatniczych, z tym że w programie działalności i planie finansowym podaje się również informację o planowanej średniej wartości pieniądza elektronicznego pozostającego w obiegu. Oznacza to, że wymogi w zakresie instytucji pieniądza elektronicznego są analogiczne jak w przypadku krajowych instytucji płatniczych - podmiot, który chce prowadzić emisję pieniądza elektronicznego musi przekazać Komisji odpowiednie informacje określone w UUP.

Tym samym oferowanie tego produktu jest uwarunkowane spełnieniem licznych wymogów określonych w przepisach. W przypadku najmniejszych kas faktyczne spełnienie

w/w wymogów oraz posiadanie odpowiednich rozwiązań technologicznych jest niemożliwe. Tym samym za małe kasy nie powinny być uznane kasy wydające pieniądź elektroniczny.

Pkt 3 i 4 poprzez zmianę art. 9a ust. 1 i art. 9b ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych ogranicza jest możliwość powierzanie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu pośrednictwa w zawieraniu i zmianie umów o wykonywanie czynności oraz wykonywanie czynności faktycznych, o których mowa w art. 3 ust. 1 (w drodze umowy agencyjnej).

Zróznicowanie prawnych środków nadzoru stosowanych przez KNF wobec kas ze względu na ich rozmiar i zasięg aktywności kredytowo - depozytowej powinno być dokonane przy założeniu, że wszelkie ograniczenia instrumentów nadzorczych byłyby możliwe w sytuacji adekwatnie niższego ryzyka generowanego przez działalność małych kas o w stosunku do pozostałych kas oraz banków spółdzielczych.

Biorąc pod uwagę kwestię charakteru małych kas, jako niewielkich instytucji, prowadzących działalność o ograniczonym zasięgu w stosunku do ograniczonej grupy odbiorców, zasadne jest także określenie, że za małą kasę nie mogłyby zostać uznane kasy korzystające w dużym stopniu z outsourcingu, w tym prowadzące działalność poprzez placówki franczyzowe lub pośredników.

Taki model sprzedaży i funkcjonowania nie ma uzasadnienia w przypadku małych kas prowadzących działalność w ograniczonej grupie członkowskiej, o silnych i pierwotnych względem zrzeszenia w kasie więziach społecznych między członkami kasy. Należy także pamiętać, że działalność outsourcingowa wiąże się z dodatkowymi wymogami organizacyjnymi po stronie podmiotu korzystającego z działalności outsourcerów, które nie zawsze obecnie mogą być spełniane w przypadku instytucji zatrudniającej zaledwie kilka osób.

W związku z powyższym proponuje się, aby za „małe kasy” mogły być uznane jedynie kasy nie prowadzące określonej w projekcie aktywności.

Pkt 5 wprowadza zmiany w art. 22 ust. 1 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych taki sposób, aby uzależnić konieczność działalności komisji kredytowej od wielkości kasy, tzn. wprowadza możliwość, aby nie funkcjonowała ona w kasach małych - decyzja kredytowa podejmowana byłaby na poziomie zarządu kasy.

Pkt 6 wprowadza nowy art. 29b ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych wiążący się z tym, że ograniczono czasowo możliwość udzielania w „małej kasie” pożyczek i kredytów do określonego okresu czasu. Celem tej regulacji jest wyraźne obniżenie ryzyka generowanego przez działalność małych kas o w stosunku do pozostałych kas oraz banków spółdzielczych.

Przepisy ustawowe nie przewidują kwotowych ograniczeń w zakresie maksymalnego pojedynczego kredytu czy pożyczki. Istniejące limity, dotyczą:

- łącznej kwoty pożyczek i kredytów udzielonych jednemu członkowi kasy oraz zobowiązań tego członka wynikających z udzielonych poręczeń (zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o skok nie może ona przekraczać 10% funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego);
- łącznej, kwoty pożyczek i kredytów udzielonych wszystkim członkom na cele związane z działalnością gospodarczą (zgodnie z art. 32 ustawy o skok nie może ona przekraczać 150% funduszy własnych kasy).

Dodatkowo w przypadku pożyczek i kredytów udzielanych na cele związane z działalnością gospodarczą łączna kwota takich pożyczek i kredytów udzielonych jednemu członkowi oraz udzielonych mu zobowiązań pozabilansowych nie może przekraczać 15% funduszy własnych kasy.

W oparciu o dane sektora skok należy zauważyć iż generalnie najmniejsze kasy nie są aktywne w segmencie kredytów wysokokwotowych. Spośród 10 najmniejszych kas tylko w 3 przypadkach występują kredyty powyżej 100 tys. zł. (w sumie 13 takich kredytów). Kredyty powyżej 500 tys. zł. nie występują w ogóle.

Ponadto w działalności najmniejszych kas w zakresie kredytów i pożyczek długoterminowych (powyżej 1 roku) dominują obecnie kredyty i pożyczki udzielane na okres od 3 do 5 lat. Przy czym istotną grupę stanowią również kredyty i pożyczki udzielane na okres od 5 lat do 10 lat. Takie kredyty i pożyczki są udzielane praktycznie przez wszystkie najmniejsze kasy. W przypadku kredytów i pożyczek udzielanych na okresy dłuższe niż 10 lat jedynie 2 kasy udzieliły takich kredytów (na łączną kwotę ponad 800 tys. zł). Tym samym wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia nie powinno wpłynąć negatywnie na atrakcyjność ofertową najmniejszych skoków, a równocześnie proponowana zmiana pozytywnie wpłynie na bezpieczeństwo funkcjonowania kas i zarządzanie ryzykiem płynności.

Pkt 7 odzwierciedla przyświecający projektodawcy cel jakim jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego, a co za tym idzie ograniczenie środków nadzoru KNF nad działalnością małych kas, wskazując że nadzór sprawowany jest adekwatnie do stopnia skomplikowania prowadzonej przez kasy działalności oraz skali ryzyka występującego w działalności kas.

Pkt 8 poprzez dodanie w art. 62f ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych nowych punktów 4-8 ustalono mechanizm oraz przesłanki, określające kiedy oraz w jakim trybie kasa uznana będzie za „małą kasę”.

Pkt 9 poprzez dodanie ust. 2c w art. 63 nakłada na Kasę Krajową obowiązek niezwłocznego zawiadania Komisję Nadzoru Finansowego o wynikach czynności kontrolnych w kasach.

Pkt 10 dotychczasową treść art. 67 oznacza się jako ust. 1 i dodaje nowe ust. 2 i 3 ograniczające czynności podejmowane przez KNF w ramach nadzoru nad działalnością małych kas do analizy wyników czynności kontrolnych podejmowanych przez Kasę Krajową oraz kontroli, o której mowa w art. 68 ust. 2 ustawy o skok.

Dopiero w przypadku gdy KNF zidentyfikowałby istotne nieprawidłowości w małej kasie lub gdyby Kasa Krajowa nie przeprowadziła czynności, o których mowa w ust. 2, lub nie przekazała wyników tych czynności zgodnie z art. 63 ust. 2c, Komisja może, w ramach nadzoru nad działalnością małych kas, podjąć czynności, o których mowa w art. 67 ust. 1.

Taki sposób zróżnicowania prawnych środków nadzoru stosowanych przez KNF wobec kas z jednej umożliwi identyfikację małych kas jako podmiotów zaufania publicznego, tj. takich instytucji, które powinny budować zaufanie klientów korzystających z ich usług oraz zapewni bezpieczeństwo i ochronę, jak również gwarancję depozytów przez BFG, a z drugiej strony ograniczy w znacznym stopniu uciążliwość stosowanych przez Komisję środków.

Artykuł 2 ustanawia termin na wejście w życie ustawy na dzień następującym po dniu ogłoszenia. Wyznaczenie tak krótkiego terminu wejścia w życie przepisów ustawy wynika ze zbliżającą się datą utraty mocy obowiązującej art. 60 uskok, a co za tym idzie realną groźbą zniesienia nadzoru nad kasami. Powyższe uzasadnia, zgodnie z § 1 ust. 2 uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. z 2014 r. poz. 205), odstępianie od zasady

określonej w § 1 ust. 1 tej uchwały, w świetle której jeżeli akt normatywny zawiera przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, termin wejścia w życie tego aktu normatywnego powinien być wyznaczony na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca.

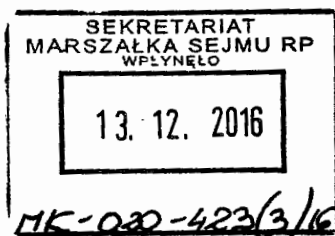
Projekt nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu Państwa. Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, 8 grudnia 2016 r.

Tadeusz Cymański
Poseł na Sejm RP

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Informuję Pana Marszałka, że popieram *Projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*, który został złożony do Laski Marszałkowskiej w dniu 7 grudnia 2016 roku.

Tadeusz Cymański

Posel na Sejm RP

Warszawa, 13 grudnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-2609/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tadeusz Cymański)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zakłada nowelizację ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych¹ (dalej: ustawa). Zgodnie z uzasadnieniem projektu, jego głównym celem jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 lipca 2015 r. (sygn. K-41/12) dotyczącego funkcjonowania spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (dalej również: kasy). We wskazanym wyroku Trybunał orzekł, że art. 60 ustawy, w zakresie w jakim nie ogranicza środków nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) nad działalnością małych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, jest niezgodny z art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 58 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt wprowadza definicję legalną „małej kasy” – spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, której suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego nie przekraczała 20 mln zł, a średnioroczna liczba członków w ostatnim roku obrotowym nie przekraczała 10 tys. osób. Mała kasa zostanie zobowiązana do przekazywania KNF informacji o spełnieniu i utracie swojego statusu, jak również o tym, że „nie wyraża woli posiadania statusu małej kasy w kolejnym roku obrotowym”. Zgodnie ze zmienianym art. 60 ustawy działalność kas i Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (dalej: KSKOK) będzie podlegała nadzorowi sprawowanemu przez KNF w zakresie i na zasadach określonych w ustawie oraz w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym² adekwatnie do stopnia skomplikowania

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1910.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 174, ze zm.

prowadzonej przez kasy działalności oraz skali ryzyka występującego w ich działalności. Nowelizacja przewiduje, że czynności podejmowane przez KNF w ramach nadzoru nad działalnością małych kas zostaną ograniczone w stosunku do pozostałych kas. KNF będzie mogła przeprowadzać: a) analizę wyników czynności kontrolnych podejmowanych wobec kas przez KSKOK na podstawie art. 63 ustawy; b) kontrolę metodyki i zasad wykonywania przez KSKOK czynności kontrolnych w kasach w zakresie ich efektywności i adekwatności. Jednocześnie nowelizacja wyłącza możliwość dokonywania określonych czynności przez małe kasy (m.in. wydawania pieniądza elektronicznego, zawierania umów, o których mowa w art. 9a i 9b ustawy, udzielania pożyczek i kredytów na okres dłuższy niż 3 lata, bądź 5 lat, gdy są one przeznaczone na cele mieszkaniowe).

Ustawa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Regulacje Unii Europejskiej dotyczące prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe oraz sprawowania nad nimi nadzoru zawarto w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012³ (dalej: rozporządzenie (UE) nr 575/2013) oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE⁴ (dalej: dyrektywa 2013/36/UE).

Wspomniane regulacje są ze sobą ściśle powiązane. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 określa bowiem ogólne wymogi ostrożnościowe, które muszą być przestrzegane przez instytucje objęte nadzorem w ramach dyrektywy 2013/36/UE. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 instytucjami w rozumieniu tego aktu są firmy inwestycyjne oraz instytucje kredytowe. Pod pojęciem instytucji kredytowej rozporządzenie rozumie przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów pieniężnych lub innych funduszy podlegających zwrotowi od klientów oraz na udzielaniu kredytów na swój własny rachunek (art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013).

Dyrektywa 2013/36/UE ustawia przepisy dotyczące m.in. warunków dopuszczenia instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych do działalności, a także nadzoru ostrożnościowego sprawowanego nad instytucjami przez właściwe organy w sposób, który jest zgodny z przepisami określonymi w

³ Dz. Urz. UE L 176 z 27.6.2013, s. 1.

⁴ Dz. Urz. UE L 176 z 27.6.2013, s. 338, ze zm.

rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 (art. 1 dyrektywy 2013/36/UE). Regulacje dyrektywy 2013/36/UE stosuje się do instytucji w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, a zatem do firm inwestycyjnych oraz instytucji kredytowych (art. 2 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 3 dyrektywy 2013/36/UE).

Zasadnicze znaczenie dla oceny zastosowania przepisów rozporządzenia (UE) nr 575/2013 oraz dyrektywy 2013/36/UE wobec projektowanej nowelizacji ma art. 2 ust. 5 pkt 18 dyrektywy 2013/36/UE. Przepis ten przewiduje wyłączenie podmiotowe stosowania w Polsce dyrektywy 2013/36/UE w stosunku do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. W związku z tym, że rozporządzenie (UE) nr 575/2013 określa wymogi dla instytucji objętych nadzorem w ramach dyrektywy 2013/36/UE, przepisy tego rozporządzenia nie są również stosowane wobec kas. Tym samym wskazane regulacje prawne Unii Europejskiej nie znajdują zastosowania wobec analizowanego projektu.

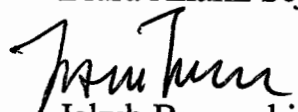
3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Jakub Borawski

Warszawa, 13 grudnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-2610/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tadeusz Cymański) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt zakłada nowelizację ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych¹ (dalej: ustawa). Zgodnie z uzasadnieniem projektu, jego głównym celem jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 lipca 2015 r. (sygn. K-41/12) dotyczącego funkcjonowania spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (dalej również: kasy). We wskazanym wyroku Trybunał orzekł, że art. 60 ustawy, w zakresie w jakim nie ogranicza środków nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: KNF) nad działalnością małych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, jest niezgodny z art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 58 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt wprowadza definicję legalną „małej kasy” – spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, której suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego nie przekraczała 20 mln zł, a średnioroczna liczba członków w ostatnim roku obrotowym nie przekraczała 10 tys. osób. Mała kasa zostanie zobowiązana do przekazywania KNF informacji o spełnieniu i utracie swojego statusu, jak również o tym, że „nie wyraża woli posiadania statusu małej kasy w kolejnym roku obrotowym”. Zgodnie ze zmienianym art. 60 ustawy działalność kas i Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (dalej: KSKOK) będzie podlegała nadzorowi sprawowanemu przez KNF w zakresie i na zasadach określonych w ustawie oraz w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1910.

nadzorze nad rynkiem finansowym² adekwatnie do stopnia skomplikowania prowadzonej przez kasy działalności oraz skali ryzyka występującego w ich działalności. Nowelizacja przewiduje, że czynności podejmowane przez KNF w ramach nadzoru nad działalnością małych kas zostaną ograniczone w stosunku do pozostałych kas. KNF będzie mogła przeprowadzać: a) analizę wyników czynności kontrolnych podejmowanych wobec kas przez KSKOK na podstawie art. 63 ustawy; b) kontrolę metodyki i zasad wykonywania przez KSKOK czynności kontrolnych w kasach w zakresie ich efektywności i adekwatności. Jednocześnie nowelizacja wyłącza możliwość dokonywania określonych czynności przez małe kasy (m.in. wydawania pieniądza elektronicznego, zawierania umów, o których mowa w art. 9a i 9b ustawy, udzielania pożyczek i kredytów na okres dłuższy niż 3 lata, bądź 5 lat, gdy są one przeznaczone na cele mieszkaniowe).

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Jakub Borawski

² Dz. U. z 2016 r. poz. 174, ze zm.